

En test – ti elevprofiler

Elevprofilberegneren fordeler eleverne i 10 profiler.

Profil 1-7 er som udgangspunkt opmærksomhedskrævende profiler, mens profil 8-10 som udgangspunkt ikke er opmærksomhedskrævende. Men alle resultater bør "kigges efter i sømmene", inden der drages konklusioner, dels skal du forholde dig til elevens tidsforbrug, dels skal du sikre dig, at eleven har forsøgt at besvare alle opgaver, og at elevens resultater i afkodning er retvisende. Disse tre forbehold uddybes først, derefter præsenteres de ti elevprofiler

Eleven's tidsforbrug.....	2
Springer eleven mange opgaver over?	3
Scorer eleven uventet lavt i afkodning?	3
Elevprofil 1	4
Vær opmærksom på	4
Eventuelle supplerende test	4
Elevprofil 2	4
Eventuelle supplerende test	5
Elevprofil 3	5
Vær opmærksom på	5
Eventuelle supplerende test	5
Elevprofil 4	5
Vær opmærksom på	6
Eventuelle supplerende test	6
Elevprofil 5	7
Vær opmærksom på	7
Eventuelle supplerende test	7
Elevprofil 6	7
Vær opmærksom på.....	7
Eventuelle supplerende test.....	8
Elevprofil 7	8
Vær opmærksom på	8
Eventuelle supplerende test	9
Elevprofil 8	9
Vær opmærksom på	9
Eventuelle supplerende test	10
Elevprofil 9	11
Vær opmærksom på	11
Eventuelle supplerende test	11
Elevprofil 10.....	12
Vær opmærksom på	12
Eventuelle supplerende test	12

Elevens tidsforbrug

Som noget nyt vises elevens tidsbrug nu direkte i visningen på testogprøver.dk.

Klik på "Se besvarelse" i kolonnen "Detaljer" ud for hver elev,

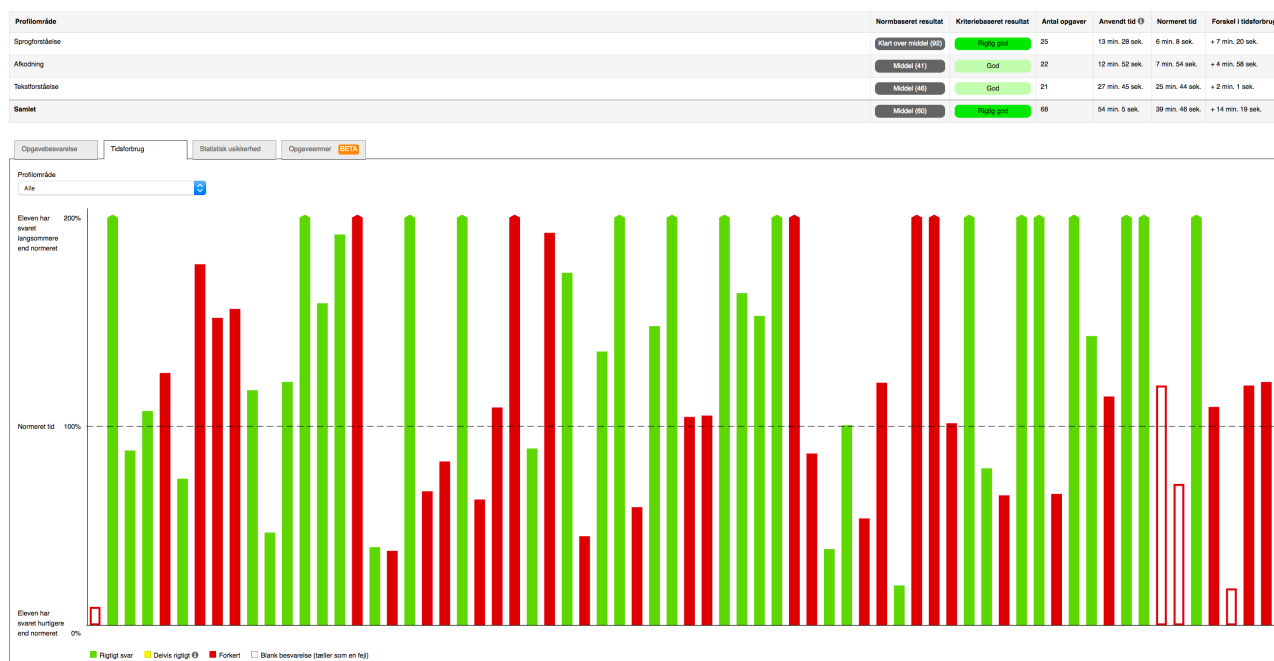
Navn	Uni-Login	Gennemførelsesdato	Sprogforståelse	Afkodning	Tekstforståelse	Samlet vurdering	Detaljer	Status
Ane A	Ane123	01.09.2017	Klart over middel (92)	Middel (41)	Middel (46)	Middel (60)	Se besvarelse	Gennemført
Bob B	Bob123	01.09.2017	Under middel (28)	Under middel (24)	Under middel (27)	Under middel (26)	Se besvarelse	Gennemført
Caj C	Caj123	01.09.2017	Under middel (25)	Middel (47)	Middel (52)	Middel (41)	Se besvarelse	Gennemført
Dea D	Dea123	01.09.2017	Over middel (72)	Middel (60)	Klart over middel (97)	Over middel (76)	Se besvarelse	Gennemført

Fig. 1 Visning fra normbaserede resultatvisning

Nederst på siden kan du se en kopi af visningen, som den vises på sitet. Problemet er, at det er ikke *differencen* mellem elevens tidsforbrug (anvendt tid) og den normerede tid, som er interessant. Det er forholdet mellem disse, du skal bruge, når du skal vurdere elevens tidsbrug – det jeg kalder den relative tid. Den relative tid er beregnet som anvendt tid/normeret tid.

Som tommelfingerregel kan du gå ud fra:

- hvis den relative tid er 2 eller derover, så arbejder eleven så langsomt, at det er opmærksomhedskrævende.
- hvis den relative tid er mellem 0,8 og 2 arbejder eleven med en acceptabel hastighed målt i forhold til klassetrinnet
- hvis den relative tid er 0,8 eller derunder, så arbejder eleven hurtigt.
 - Hvis eleven placerer sig i elevprofil 8, 9 eller 10, så er eleven højst sandsynligt en dygtig og sikker læser i forhold til klassetrinnet.
 - Hvis eleven placerer sig i elevprofil 7 eller derunder, så bør hastigheden i sig selv give stof til eftertanke. Det kan være udtryk for at eleven enten springer mange opgaver over eller at eleven ureflekteret bare gætter.

Springer eleven mange opgaver over?

Den nemmeste måde at se, om eleven har svaret blankt på mange opgaver er at åbne visningen *Tidsforbrug* under elevens besvarelse – se figur 1. Hvide søjler med rød kant er udtryk for, at eleven har svaret blankt.

Fig. 2 Uddrag af visning af en elevs tidsforbrug. Højden på søjlen viser elevens tidsforbrug på den enkelte opgave. Korrekt besvaret opgave markeres med grønt, forkert besvaret opgave markeres med rødt mens hvide søjler med rød kant markerer blanke svar.

Hvis eleven har svaret blankt på mange opgaver, må en samtale med eleven være med til at belyse, hvorfor eleven har svaret sådan. Er det fordi, det var for svært? Var det fordi, eleven blev irriteret over bestemte opgavetyper? Var det fordi, eleven gerne ville nå mange opgaver?

Scorer eleven uventet lavt i afkodning?

Mange elever scorer lavt i afkodning, fordi de laver én af to typiske fejl; Enten sætter de kun én streg i ordkæden eller også afgrænser de kun to ord og glemmer at kontrollere, om det tredje ord også er et rigtigt ord. Herunder er to konstruerede eksempler med udgangspunkt i demoopgaverne fra 4. klasse, som illustrerer dette.

s t a t i o n s i l o b a n a n

Fig.32 Eleven sætter kun én streg i (nogle af) afkodningsopgaverne

u n d e r n e l j o r d

Fig. 4 Eleven afgrænser korrekt to ord, men glemmer at sikre sig, at det tredje ord også er et korrekt ord.

Elevprofil 1

Eleven scorer under middel i alle tre profilområder

Elevens læsevanskeligheder tegner til at være sammensatte og måske også massive, idet testresultatet kan indikere vanskeligheder inden for alle tre profilområder. Hvis elevens testresultater ligger på 30-35 point i hvert profilområde, er der næppe tale om massive problemer. Men det bør give anledning til overvejelse om eleven har brug for ekstra opmærksomhed i den daglige undervisning.

Vær opmærksom på

Hvis en elev viser sig at have vanskeligheder på alle tre profilområder, er det særligt vigtigt at huske at informere elevens øvrige lærere om dette. Eleven må således forventes at have vanskeligheder med både at forstå, hvad der bliver sagt og læse de tekster, som indgår i undervisningen.

Eventuelle supplerende test

Hvis eleven scorer under middel i alle tre profilområder, kan det være hensigtsmæssigt at gennemføre en individuel læseundersøgelse på eleven. Der er advarselstegn i testresultatet, som må og skal følges op. Hvis eleven skal tilbydes yderligere differentiering og holddannelse, faglig støtte, supplerende undervisning eller specialpædagogisk bistand vil det være nødvendigt med mere nuancerede iagttagelser om elevens læsning end de, der kan udledes fra den nationale test i dansk, læsning. Kontakt eventuelt skolens læsevejleder eller kommunens læsekonsulent for at få råd og vejledning til dette.

Elevprofil 2

Eleven scorer under middel i sprogforståelse og afkodning, men middel/over middel i tekstforståelse

Det forekommer, at en elev har meget svært ved at læse og forstå ord, som ikke indgår i en tekstsammenhæng. Hvis en elev viser sig at have denne profil, så start med at kigge på såvel tidsforbrug som pointtal i tekstforståelsesopgaverne. Der vil være overvejende sandsynlighed for, at elevens pointtal ligger lavt inden for middelområdet (36-65 point), lige som der vil være overvejende sandsynlighed for, at elevens tidsforbrug ligger højere end gennemsnittet for klassetrinnet.

Vær opmærksom på

Testresultatet har givet en meget væsentlig information om elevens læsning, nemlig at eleven på nuværende tidspunkt kan forstå tekster på et alderssvarende niveau. Samtidig viser det sig måske, at eleven bruger meget længere tid på at besvare opgaverne end gennemsnittet for årgangen. Dette må indgå i den fremtidige undervisningsplanlægning. Dels skal elevens læse- og fortolkningsopgaver være på alderssvarende niveau, dels skal eleven have tid nok til opgaverne. Der kan inddrages kompenserende hjælpemidler i undervisningen, fx et oplæsningsprogram, men det er langt fra sikkert, at det er en hjælp til eleven.

Det er vigtigt at elevens øvrige lærere informeres grundigt om dette, og at eventuelle kompenserende hjælpemidler anvendes i alle tekstbårne fag - og ikke kun i dansk.

Eventuelle supplerende test

Under alle omstændigheder må der holdes ekstra øje med denne elev i den kommende periode. Hvis han har vanskeligheder i både sprogforståelse og afkodning, vil der være overordentlig stor risiko for, at eleven også får vanskeligheder med tekstforståelsen i løbet af relativ kort tid. Især i de yngste klasser kan det være relevant at følge dette testresultat op med en bogstavlæseprøve.

Tal eventuelt også med skolens tale-hørelærer om muligheder for at få en supplerende undersøgelse af elevens impressive og ekspressive sprog, og med skolens læsevejleder eller kommunens læsekonsulent om en eventuel supplerende individuel læseundersøgelse.

Det bør overvejes, om eleven har brug for yderligere differentiering og holddannelse, faglig støtte, supplerende undervisning eller specialpædagogisk bistand

Elevprofil 3

Eleven scorer under middel i sprogforståelse og tekstforståelse, men middel/over middel eller klart over middel i afkodning

Eleven med denne profil vil let kunne "snyde" læreren, især i de yngste klasser. Han kan ofte kunne læse det, der står på linjen, men han har svært ved – eller vil få svært ved – at læse mellem og bag linjerne. Han skal lære at forbinde det, han læser, med det, han ved i forvejen, og han skal lære at reflektere over tekster og udsagn.

Vær opmærksom på

Der er grund til alvorlig bekymring for elever med denne profil, og en yderligere udredning bør iværksættes for at få viden om eventuelle årsager til disse vanskeligheder. Ikke så meget for at komme tættere på en egentlig diagnose, men snarere for at få en saglig og (tvær)faglig vurdering af, hvilke hjælpemuligheder der vil være mest optimale for netop denne elev.

Eventuelle supplerende test

En samlet vurdering af elevens sprog, læsning og kognitive forudsætninger kan danne grundlag for en planlægning af den kommende periodes undervisningsform og indhold. For elever i denne kategori tilbud om yderligere differentiering og holddannelse, faglig støtte, supplerende undervisning eller specialpædagogisk bistand overvejes.

Elevprofil 4

Eleven scorer middel/over middel/klart over middel i sprogforståelse, men under middel i både afkodning og tekstforståelse

Eleven har en stor styrke ved at have en alderssvarende sprogforståelse, men han vil med stor sandsynlighed "tabe terræn" over tid, hvis han ikke får den rigtige hjælp. En sandsynlig hypotese

kunne være, at elevens tekstforståelse trækkes ned, fordi han ikke i tilstrækkelig grad er sikker i afkodningen.

Vær opmærksom på

Elever i denne kategori kan være ret gode til at kamuflere deres vanskeligheder. De kan være veltalende og har lært sig at argumentere mundtligt og dermed til en vis grad dække over usikker afkodning. Det er meget vigtigt at få kigget nøjere på disse elevers vanskeligheder og eventuelt få sat ind med relevant og målrettet undervisning mhp at få afhjulpet eller kompenseret for afkodningsvanskeligheder.

Det er vigtigt at elevens øvrige lærere er opmærksomme på eventuelle afkodningsvanskeligheder, og at alle lærere inddrages, hvis det viser sig at eleven har brug for kompenserende hjælpemidler.

Eventuelle supplerende test

En hypotese om, at det forholdsvis ringe resultat i tekstforståelse skyldes vanskeligheder med afkodning, kan relativt let afprøves.

Hvis eleven er vant til at bruge oplæsningsprogrammer som fx Adgang for alle (www.adgangsforalle.dk), CD-ORD, Intowords (Mikro Værkstedet), AppWriter (Wizzkids) eller ViTal (Scandis), kan eleven gennemføre en frivillig test med programmet tilkoblet, hvorefter de to testresultater kan sammenlignes. Er eleven ikke fortrolig med oplæsningsprogrammer, kan du sidde ved siden af eleven under afviklingen af den frivillige test og læse al teksten højt. Hvis scoren i tekstforståelse i den frivillige test ved brug af hjælpemidler (eller med dig som oplæser) er *betydelig bedre* end i den obligatoriske test, hvor der ikke blev brugt hjælpemidler, er der grund til at antage, at hypotesen kan bekræftes. Du bør i dette tilfælde sikre dig en yderligere udredning af elevens afkodningsfærdigheder.

Vanskelighederne svarer til de kendetegn, der normalt karakteriserer elever med dysleksi (ordblindhed). Du kan få bistand fra skolens læsevejleder, speciallærer og/eller PPR's læsekonsulent til denne udredning. Ikke så meget for at komme tættere på en egentlig diagnose, men snarere for at få en saglig og (tvær)faglig vurdering af, hvilke hjælpemuligheder der vil være mest optimale for netop denne elev.

Hvis en gennemførelse af testen ved brug af hjælpemidler ikke viser markant forskel i testresultaterne, så skal du sørge for at få en grundig udredning af elevens læsning eventuelt suppleret med en individuel sprogvurdering, også selv om testresultatet viser, at sprogforståelsen er alderssvarende. En mere nuanceret sprogvurdering kan bl.a. give et billede af forholdet mellem elevens impulsive og ekspressive sprog, hvilket er nyttig viden, når en særlig tilrettelagt undervisning skal iværksættes. Hvis du er i tvivl om elevens kognitive forudsætninger, så bør du også få dette undersøgt nærmere.

Især i de yngste klasser kan det endvidere være relevant at følge dette testresultat op med en bogstavlæseprøve.

Eleveprofil 5

Eleven scorer under middel i sprogforståelse, men middel/over middel/klart over middel i både afkodning og tekstforståelse

Et alderssvarende ordforråd – både kvalitativt og kvantitativt – er af afgørende betydning for elevens læring i almindelighed og læseforståelse i særdeleshed. Derfor bør et ringe resultat i sprogforståelse altid give anledning til refleksion.

Vær opmærksom på

For elever med denne profil skal du og elevens øvrige lærere i særlig grad være opmærksom på arbejdet med forforståelse og ordforråd. Det er alt andet lige lettere at læse og forstå en tekst, som omhandler noget, man i forvejen har kendskab til, end tekster om helt ukendte emner. Og det er lettere at forstå en tekst, hvor man kender betydningen af mindst 90 % af ordene, end tekster, hvor man kender betydningen af færre ord.

Eventuelle supplerende test

Start med at kigge på elevens besvarelser af opgaver i profilområdet sprogforståelse. Der er i princippet to forskellige opgavetyper: en der fokuserer på forståelsen af enkeltord, og en der fokuserer på forståelsen af faste vendinger – resultaterne kan sorteres ved at klikke på kolonneoverskriften *Opgaveemner*. Er der en tydelig tendens til, at den ene opgavetype volder større vanskeligheder end den anden?

Med andre ord: sprogforståelsen er en grundlæggende forudsætning for at forstå og tage del i fællesskabet – hvad enten det er skriftsprogligt eller mundtligt. Er du usikker på elevens forudsætninger på dette felt, så kontakt skolens talehørelærer mhp dels at få råd og vejledning om den daglige undervisning dels at få en individuel kortlægning af elevens impressive og ekspressive ordforråd.

Eleveprofil 6

Eleven scorer middel/over middel/klart over middel i både sprogforståelse og tekstforståelse, men under middel i afkodning

For elever med denne profil skal du først og fremmest sikre dig, at scoren i afkodning er retvisende, og at den ikke er et udtryk for, at eleven ikke har besvaret opgaverne korrekt, se mere om eventuelle fejlkilder her

Vær opmærksom på

Hvis eleven kun har vanskeligheder med afkodningen, kan det være tegn på dysleksi (ordblindhed), og alle elevens lærere bør have viden om dette. Eleven vil ofte have gavn af at få læst teksten højt, og

eleven vil i mange tilfælde bruge relativ lang tid på at læse og skrive. Det må der tages hensyn til i alle tekstbårne fag.

Eventuelle supplerende test

Hvis det ringe resultat ikke er udtryk for fejl i opgavebesvarelsen, må elevens besvarelser af opgaverne analyseres. Ofte viser det sig, at eleven har brugt relativt lang tid på at besvare tekstforståelsesopgaverne i forhold til den normerede tid. Hvis det viser sig, at eleven generelt bruger længere tid til besvarelsen, må dette med i overvejelserne om den fremtidige undervisning. Eleven kan måske godt klare opgaverne, men vil hurtigt trættes, idet han bruger uforholdsmæssigt mange kræfter på at afkode teksten.

En hypotese kunne være, at eleven trækker på sin viden om og færdigheder i sprogforståelse, når han skal besvare opgaver i tekstforståelse. Måske er han god til at danne inde forestillingsbilleder? Måske har han en relativ stor viden om verden og mennesker? Under alle omstændigheder skal du være opmærksom på, at eleven mentalt går omveje for at besvare opgaverne. Hvis der ikke tages hensyn til dette i den daglige undervisning, vil eleven over tid måske klare sig relativt dårligere i både sprogforståelse og tekstforståelse.

Hvis afkodningen volder vanskeligheder, vil eleven ikke få læst lige så mange bøger og tekster som klassens øvrige elever, og elevens viden, ordforråd og erfaringer med tekster vil udvikle sig langsommere end klassekammeraternes.

En profil som denne bør under alle omstændigheder følges op af en yderligere undersøgelse af elevens læsning med henblik på vurdering af, om der er tale om dysleksi. Skolens læsevejleder eller kommunens læsekonsulent kan råde og vejlede om dette – og eventuelt gennemføre de supplerende test.

Eleveprofil 7

Eleven scorer middel/over middel/klart over middel i både sprogforståelse og afkodning, men under middel i tekstforståelse

Denne elev har på mange måder grundlaget for tekstforståelsen på plads. Sprogforståelse og afkodning er på et alderssvarende niveau, men eleven synes at have svært ved at bruge det til noget. Måske har han svært ved at sammenfatte og sammenholde flere informationer? Måske har han svært ved at abstrahere og generalisere? Måske har han svært ved at sætte sig i en andens sted?

Testresultatet bør under alle omstændigheder give anledning til overvejelser, dels om undervisningen, dels om elevens refleksion og læseadfærd.

Vær opmærksom på

Du bør overveje, om du i din undervisning har haft tilstrækkeligt fokus på forståelsen af det læste. For at forstå teksten skal eleven mestre læseforståelsesstrategier på mange niveauer: Den mest enkle og overfladiske læseforståelsesstrategi består i at kunne gengive det, der står på linjen, dvs. give et kort referat af den læste tekst. Men eleven skal også kunne gruppere og samordne tekstens informationer og ideer, og han skal kunne bearbejde nye informationer med den viden, som eleven har i forvejen.

Sidst men ikke mindst skal eleven kunne overvåge egen læsning, stoppe op og stille spørgsmål til det, han ikke forstår, og genlæse og korrigere, hvis han fejllæser. I undervisningen må elevens opmærksomhed rettes mod disse forståelsesstrategier. Nogle elever lærer sig desværre, at de læser for at læse korrekt på linjen, og så glemmer de, at de også skal forstå og reflektere over det læste. Hvis denne læseadfærd får lov at konsolidere sig i eleven, vil eleven på længere sigt have svært ved at opleve læseglæde, for han har slet ikke fokus på indholdet, og han forholder sig ikke til det. Elever, der mister læseglæden, er meget svære at motivere til at læse mere!

Du bør også tale med elevens øvrige lærere om dette testresultat. Det kan have afgørende betydning for elevens udbytte af undervisningen i alle tekstbårne fag.

Eventuelle supplerende test

Når der i en periode har været arbejdet intensivt med styrkelse af elevens læseforståelse, kunne det måske være en ide at gennemføre en frivillig test – eller en anden læseforståelsestest – for at se, om det særligt tilrettelagte forløb har båret frugt.

Elevprofil 8

Eleven scorer middel i alle tre profilområder

Elever med denne elevprofil kan nemt overses. De elever, som har vanskeligheder, og de, som ligger helt i top, har det med at stjæle billedet. Midtergruppen præsterer jo som forventet for trinnet, så undervisningen kan vel bare fortsætte som hidtil. Eller kan den?

Måske overrasker nogle af eleverne dig? Måske havde du ikke forventet, at de klarede sig så godt? Eller måske er du overrasket over, at eleven ikke klarer sig bedre? Uanset om elevens præstation er over eller under det forventede, bør du overveje, hvad det er, der i denne situation har været anderledes end dagligdagen.

Vær opmærksom på

For elever, som har lidt vanskeligheder med at fastholde opmærksomheden, kunne oplagte forklaringer på en bedre præstation end forventet være, at tekststykkerne er relativt korte, og opgaveløsningen meget styret. Eleven skal ikke selv træffe andre valg end at udpege rigtige svar. Han skal ikke tage stilling til, om han skal begynde med opgave 1 eller opgave 4. Han skal ikke selv finde ud af, hvor han skal læse for at finde svaret. Han bliver guidet igennem støt og roligt. Han kan holde fokus på indhold og slippe for frustrationer om organisering. Kan du genkende din elev i denne beskrivelse, har du samtidig fået et fingerpeg om, hvilke hensyn der skal tages til eleven i den kommende periode; der skal fokuseres på at hjælpe eleven med at strukturere sit arbejde. Det er sikkert ikke kun i dansk, dette er et problem.

Nogle elever med denne elevprofil arbejder måske meget langsomt. Derfor havde du måske forventet, at de præsterede under middel. Resultaterne i de nationale test i dansk, læsning er uafhængige af tidsdimensionen. Det vil sige, at den elev, som bruger et minut på at besvare en opgave korrekt, scorer lige så godt som den elev, som svarer korrekt på samme opgave på 20 sekunder. Du er

med andre ord nødt til at skele til tidsforbruget. Hvis tidsforbruget varierer meget fra normen, bør det give anledning til overvejelse. Dels har du nu fået et billede af, at eleven rent faktisk kan præstere på et alderssvarende niveau, dels har du også fået et billede af, at han skal bruge to, tre eller fire gange så lang tid som klassekammeraterne for at nå op på det niveau. Det er en pædagogisk og logistisk opgave af dimensioner. Der er trods alt grænser for hvor mange timers hjemmearbejde, du kan pålægge eleven. Der er med andre ord stor sandsynlighed for, at denne elev over tid vil præstere ringere, idet han simpelthen ikke får så meget læse- og skrivetræning som de øvrige elever, fordi det tager for lang tid.

Men det hænder også, at elever, som normalt ligger i top i klassen, pludselig befinder sig nede i midtergruppen. Oplagte forklaringer som fx uro i testsituationer skal naturligvis undersøges. Men det bør også overvejes, hvori forskellen mellem succeskriterier i de nationale test og i dagligdagen består. De nationale test i dansk, læsning værdsætter jo på ingen måde kreativitet, skæve vinkler, lange forklaringer eller gode sammenligninger. De nationale test er meget konkret tænkende. Nogle af de elever, som i dagligdagen fungerer rigtig godt i faget, kan have vanskeligheder med præcisionen. Ikke vanskeligheder i specialpædagogisk betydning, men i relativ forstand set i forhold til elevens præstation i øvrigt. Måske skal du i den kommende periode være opmærksom på graden af præcision i elevens arbejde?

Endelig er der jo den store gruppe af elever, som placerer sig på et middel niveau – hvilket er helt i overensstemmelse med dine forventninger. Eleverne profiterer i denne periode øjensynligt fint af din undervisning. Med udgangspunkt i den tese kan du i elevsamtalen tale med eleven om, hvad han selv synes fungerer godt, og hvad der fungerer mindre godt. På nogle områder vil han måske opleve, at der er for få udfordringer, og på andre, at udfordringerne er lige i overkanten.

Eventuelle supplerende test

Kun i få tilfælde vil det være aktuelt at supplere med yderligere test. Men hvis eleven er meget langsom og fx bruger mere end dobbelt så lang tid på opgaverne som de er normeret til, kan det være aktuelt at supplere med yderligere test. Langt de fleste af disse elever vil nok være kendt af dig og de andre lærere i forvejen, og elevens testresultat vil ofte opleves som overraskende positivt.

En generel meget langsom arbejdsform er - eller bliver – et problem for eleven. Hvis den langsomme arbejdsform skyldes kognitive eller personlige vanskeligheder af en eller anden grad, så kan du søge råd og vejledning om undervisningen af eleven fra PPR's personale eller fra skolens speciallærere.

Hvis den langsomme arbejdsform skyldes at eleven bare er meget omhyggelig og gerne vil gøre sig umage, skal du nøje overveje, om det giver anledning til indgriben, eller om eleven skal have lov at arbejde videre som han er vant til. Ved instruktionen til de nationale test bliver der jo ikke sagt noget om, at eleverne skal skynde sig, så eleven kan have sine gode grunde til at tage den med ro.

Elevprofil 9

Eleven scorer middel i to profilområder, men over middel/klart over middel i et profilområde

Mange elever med denne elevprofil vil på mange måder ligne elever med Elevprofil 8. De placerer sig i midtergruppen, men har en relativ styrkeside. Hvis elevens scorer i dette styrkeområde ligger på omkring de 70 point eller derunder, er det nok ikke en styrkeside, du skal lægge alt for meget i.

Vær opmærksom på

Hvis elevens styrkeområde er sprogforståelsen, har du formodentlig en elev med et stort ordforråd og en relativ solid begrebsverden. Når denne styrke ikke slår igennem i præstationen i tekstforståelse, kunne det tyde på, at eleven ikke i tilstrækkeligt omfang anvender denne viden om sprog analytisk i arbejdet med teksterne. Måske skal elevens opmærksomhed henledes på særlige sproglige finesser i teksterne? Måske kan eleven få til opgave at omskrive et positivt ladet tekstuddrag til et negativt med så få ændringer som muligt? Måske kan han søge efter sproglige bommerter i aviser, på skolens hjemmeside eller i ungdomsblade? Måske skal han udfordres med sværere tekster, der matcher hans niveau?

Hvis elevens styrkeområde er afkodning, er det muligt, at eleven hovedsagelig er teknisk læser. Det vil sige, at han koncentrerer sig om at læse det, der står på linjen, og læse det korrekt, mens han ikke bruger så meget energi på at reflektere over det læste og sætte det i relation til det, han i forvejen ved. Hvis det er tilfældet, er eleven på afveje, og du må i den kommende periode fokusere på at få eleven til at nærlæse, reflektere, meddigte og opponere mod de tekster, han læser.

Hvis elevens styrkeområde er tekstforståelse, er eleven funktionelt set en dygtig læser. Vurder i dette tilfælde, om elevens tidsforbrug ligger inden for normen. Hvis han bruger relativ lang tid på opgaverne, kunne det tyde på, at den relative usikkerhed i afkodning og/eller sprogforståelse slår igennem. Her er på ingen måde er tale om en specialpædagogisk udfordring; elevens præstation er alderssvarende. Det er blot et signal om, at eleven kan have brug for en undervisning, der i en periode har fokus på sprogforståelsen.

Eventuelle supplerende test

Kun i få tilfælde vil det være aktuelt at supplere med yderligere test. Men hvis eleven er meget langsom og fx bruger mere end dobbelt så lang tid på opgaverne som de er normeret til, kan det være aktuelt at supplere med yderligere test. Langt de fleste af disse elever vil nok være kendt af dig og de andre lærere i forvejen, og elevens testresultat vil ofte opleves som overraskende positivt.

En generel meget langsom arbejdsform er - eller bliver - et problem for eleven. Hvis den langsomme arbejdsform skyldes kognitive eller personlige vanskeligheder af en eller anden grad, så kan du søge råd og vejledning om undervisningen af eleven fra PPR's personale eller fra skolens speciallærere.

Hvis den langsomme arbejdsform skyldes at eleven bare er meget omhyggelig og gerne vil gøre sig umage, skal du nøje overveje, om det giver anledning til indgriben, eller om eleven skal have

lov at arbejde videre som han er vant til. Ved instruktionen til de nationale test bliver der jo ikke sagt noget om, at eleverne skal skynde sig, så eleven kan have sine gode grunde til at tage den med ro.

Eleveprofil 10

Eleven scorer over middel/klart over middel i mindst to profilområder

Elever med denne elevprofil hører naturligvis fagligt set til i toppen af klassen. Mange vil måske umiddelbart konkludere, at disse elever mangler faglige udfordringer, men det kan man på ingen måde læse ud af testresultaterne. På den anden side kan man heller ikke vurdere, om eleverne får tilstrækkeligt med udfordringer.

Vær opmærksom på

I forhold til nogle (nok få) elever vil det være overraskende at de kommer i denne kategori. Det vil typisk gælde for elever, som kan have vanskeligheder med at fastholde opmærksomheden. I testen præsenteres eleven kun for relativt korte tekststykker, og opgaveløsningen meget styret. Eleven skal ikke selv træffe andre valg end at udpege rigtige svar. Han skal ikke tage stilling til, om han skal begynde med opgave 1 eller opgave 4. Han skal ikke selv finde ud af, hvor han skal læse for at finde svaret. Han bliver guidet igennem støt og roligt. Han kan holde fokus på indhold og slippe for frustrationer om organisering. Kan du genkende din elev i denne beskrivelse, har du samtidig fået et fingerpeg om, hvilke hensyn der skal tages til eleven i den kommende periode; der skal fokuseres på at hjælpe eleven med at strukturere sit arbejde. Det er sikkert ikke kun i dansk, dette er et problem.

Eventuelle supplerende test

Der er næppe behov for yderligere testning af disse elever, men opmærksomheden skal måske skærpes lidt i den efterfølgende elevsamtale?

Du skal bruge samtalen til at få et billede af, hvordan eleven oplever undervisningen og udfordringerne. Og hvis eleven mangler udfordringer, så husk, at udfordringerne skal skærpes kvalitativt og ikke kvantitativt. Disse elever mangler ikke træning eller rutine, de er bare parate til at tage næste skridt på læseudviklingens stige.